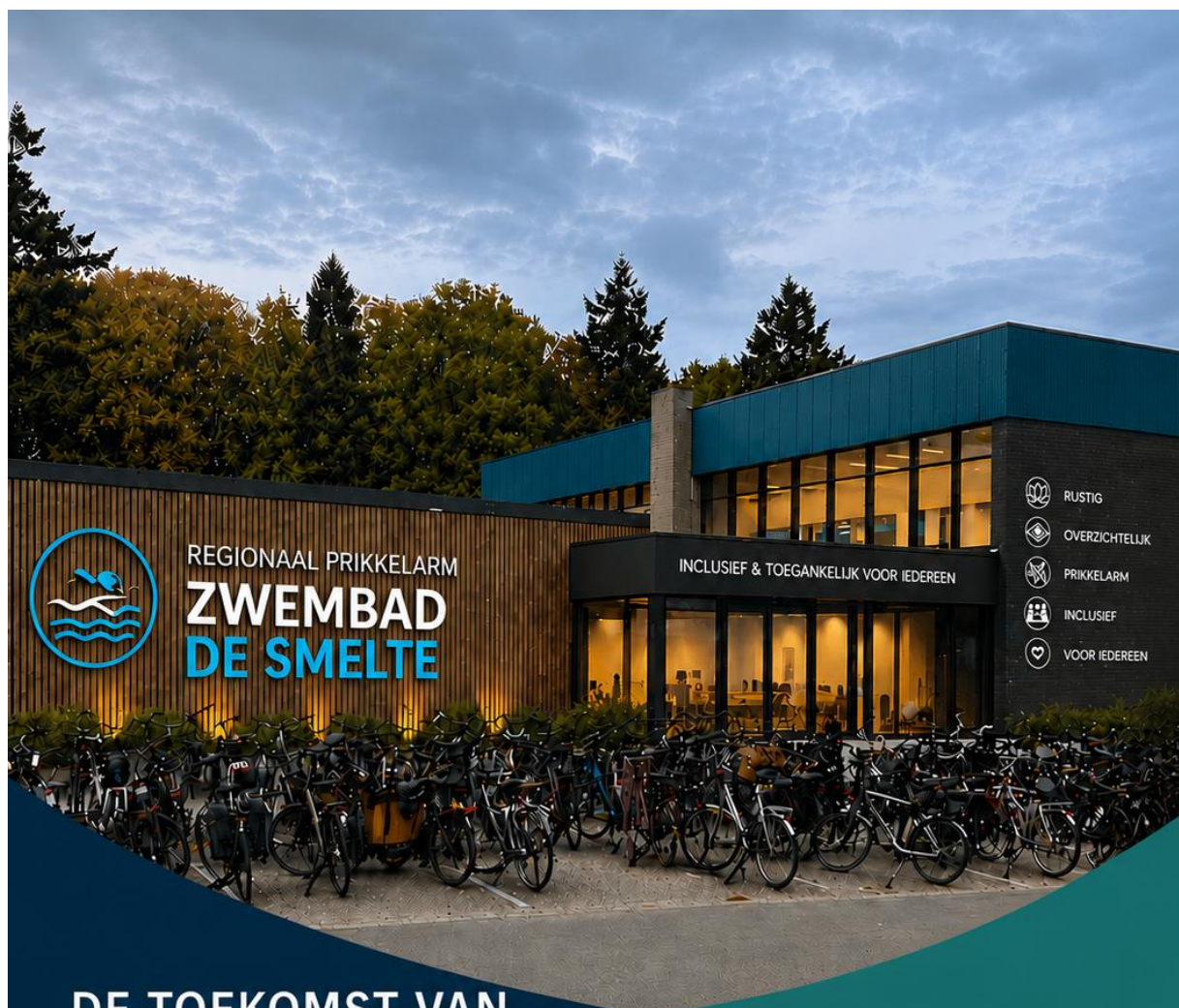

REGIONAAL PRIKKELARM
**ZWEMBAD
DE SMELTE**

INCLUSIEF & TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN

- RUSTIG
- OVERZICHTELIJK
- PRIKKELARM
- INCLUSIEF
- VOOR IEDEREEN

DE TOEKOMST VAN **ZWEMBAD DE SMELTE**

UITGEWERKT DOOR WERKGROEP DE SMELTE SCENARIO

Een weloverwogen keuze voor een gezonde,
inclusieve en toekomstgerichte voorziening

maatschappelijke
waarde

gezondheid &
preventie

regionale
samenwerking

duurzaam &
toekomstgericht

participatie &
betrokkenheid

Inhoudsopgave

Situatieschets	blz 3
1. Inleiding	blz 4
2. De huidige positie van Zwembad De Smelte	blz 5
3. Technische staat van de accommodatie	blz 6
4. Financieel kader	blz 7
5. Analyse van de toekomstscenario's	blz 8
• Scenario 1 – Voortzetting van de huidige exploitatie	
• Scenario 2 – Optimalisatie van de bestaande exploitatie	
• Scenario 3 – Verzelfstandiging	
• Scenario 4 – Sluiting van Zwembad De Smelte	
• Scenario 5 – Transformatie naar een regionaal, inclusief en toekomstgericht zwemcentrum	
6. Participatie als fundament onder het transformatievoorstel	blz 17
7. Draagvlak en uitvoeringskracht	blz 18
8. Samenwerking met maatschappelijke en zorgpartners	blz 19
9. Financiële beschouwing en aandachtspunten	blz 22
10. Analyse van verschillende technische inzichten	blz 24
11. Omgevingsdienst en energiemaatregelen	blz 27
12. Subsidies en opbrengsten	blz 29
13. Openstaande vragen voor de gemeenteraad	blz 31
14. Slotwoord	blz 32
15. Bronnen en geraadpleegde documenten	blz 34

Slotbeschouwing

De toekomst van De Smelte als maatschappelijke keuze voor Midden-Drenthe

Scenarioanalyse Toekomst Zwembad De Smelte

Situatieschets

De toekomst van Zwembad De Smelte vormt één van de meest ingrijpende maatschappelijke besluiten waar de gemeente Midden-Drenthe de komende periode voor staat. De discussie rondom het zwembad wordt vaak gevoerd vanuit de technische staat van het gebouw en de financiële consequenties van renovatie of sluiting. Uit analyse van de beschikbare documenten blijkt echter dat de afweging aanzienlijk breder is dan uitsluitend een investeringsvraagstuk.

Zwembad De Smelte vervult al bijna vijftig jaar een belangrijke rol binnen Smilde en de omliggende regio. Jaarlijks maken ongeveer 27.000 bezoekers gebruik van de accommodatie voor zwemonderwijs, verenigingsactiviteiten, recreatief zwemmen en doelgroepenzwemmen. Daarmee vervult De Smelte niet alleen een sportieve functie, maar draagt de voorziening ook bij aan gezondheid, zwemveiligheid, sociale ontmoeting en leefbaarheid.

Uit de scenarioanalyse van Antea Group blijkt dat diverse installaties zich aan het einde van hun technische levensduur bevinden en dat investeringen noodzakelijk zijn om de accommodatie ook op langere termijn veilig en verantwoord te kunnen exploiteren. Tegelijkertijd blijkt uit aanvullende documenten dat er verschillende professionele inzichten bestaan over de omvang en fasering van deze investeringsopgave.

Naast de door Antea onderzochte scenario's heeft de Werkgroep De Smelte een aanvullend transformatievoorstel ontwikkeld. Dit voorstel richt zich niet op het behouden van het zwembad in de huidige vorm, maar op het ontwikkelen van een toekomstbestendige maatschappelijke voorziening waarin sport, zorg, gezondheid, preventie en ontmoeting samenkomen.

Een belangrijk onderscheidend element van dit voorstel is dat inmiddels sprake is van aantoonbare uitvoeringskracht. Er zijn intentieverklaringen ondertekend door vrijwilligers, potentiële bestuurders en een fysiotherapiepraktijk die concrete belangstelling heeft uitgesproken voor vestiging binnen de accommodatie. Daarnaast worden gesprekken gevoerd met zorgorganisaties en andere maatschappelijke partners. Op basis van de beschikbare informatie kan worden geconcludeerd dat de gemeenteraad niet uitsluitend voor de keuze staat tussen renovatie of sluiting van een verouderde accommodatie. Er ligt ook een alternatief toekomstscenario voor dat gericht is op maatschappelijke doorontwikkeling van de voorziening.

Tegelijkertijd moet worden vastgesteld dat op enkele onderdelen nog onzekerheden bestaan ten aanzien van financiële uitgangspunten, verdeelsleutels en investeringsramingen. Vanuit het oogpunt van zorgvuldig bestuur verdient het aanbeveling deze aspecten nader inzichtelijk te maken alvorens een definitief en onomkeerbaar besluit te nemen.

1. Inleiding

Aanleiding

Zwembad De Smelte maakt sinds 1977 onderdeel uit van de sportinfrastructuur van de gemeente Midden-Drenthe. Gedurende bijna vijf decennia heeft de accommodatie een centrale rol gespeeld binnen het zwemonderwijs, de zwemsport en recreatieve activiteiten in Smilde en de omliggende dorpen.

Zoals bij veel sportaccommodaties uit dezelfde bouwperiode is de technische staat van gebouw en installaties de afgelopen jaren steeds nadrukkelijker onderwerp van aandacht geworden. Verschillende installaties naderen het einde van hun technische levensduur en ook op bouwkundig gebied zijn investeringen noodzakelijk om de accommodatie toekomstbestendig te houden.

Deze ontwikkelingen hebben geleid tot de vraag of en op welke wijze de gemeente in de toekomst wil blijven investeren in De Smelte.

Om deze vraag te beantwoorden heeft de gemeenteraad onderzoek laten uitvoeren naar de technische staat van de accommodatie, de exploitatie en mogelijke toekomstscenario's. De uitkomsten van deze onderzoeken vormen de basis voor de huidige besluitvorming.

Parallel aan dit traject heeft zich een werkgroep gevormd bestaande uit gebruikers van de Smelte, inwoners van Smilde en deelnemers namens het Bewonersplatform. Deze werkgroep heeft ervoor gekozen niet uitsluitend te reageren op de uitkomsten van de onderzoeken, maar ook zelf een alternatief toekomstscenario uit te werken.

Daardoor ligt er inmiddels niet alleen een analyse van bestaande scenario's, maar ook een concreet voorstel voor een alternatieve toekomstontwikkeling van de accommodatie.

Doel van deze analyse

Het doel van deze analyse is om de verschillende toekomstscenario's op een integrale wijze te beoordelen.

Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar meer dan alleen investeringskosten en exploitatieresultaten.

Bij de beoordeling zijn de volgende aspecten betrokken:

- Technische haalbaarheid;
- Financiële consequenties;
- Maatschappelijke waarde;
- Toekomstbestendigheid;
- Uitvoeringskracht;
- Draagvlak;
- Bijdrage aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

Het uitgangspunt daarbij is dat een zorgvuldig besluit niet uitsluitend gebaseerd kan worden op financiële overwegingen, maar ook rekening moet houden met de maatschappelijke functie van een voorziening binnen de gemeenschap.

2. De huidige positie van Zwembad De Smelte

Een voorziening met een brede maatschappelijke functie

Zwembad De Smelte vervult binnen Smilde een functie die verder reikt dan uitsluitend het aanbieden van zwemwater.

Jaarlijks maken ongeveer 27.000 bezoekers gebruik van de accommodatie. Het zwembad wordt gebruikt voor zwemlessen, verenigingsactiviteiten, recreatief zwemmen, doelgroepenzwemmen en diverse bewegingsactiviteiten. Hierdoor komen verschillende leeftijdsgroepen en doelgroepen met elkaar in contact.

In maatschappelijke zin functioneert het zwembad daarmee als een ontmoetingsplek waar gezondheid, beweging en sociale interactie samenkomen.

Deze functie sluit aan bij een bredere ontwikkeling waarin sportvoorzieningen steeds vaker worden gezien als onderdeel van de maatschappelijke infrastructuur van een gemeente.

De waarde van dergelijke voorzieningen wordt daardoor niet uitsluitend bepaald door bezoekersaantallen of financiële resultaten, maar ook door hun bijdrage aan gezondheid, participatie en leefbaarheid.

Zwemveiligheid als publieke opgave

De aanwezigheid van een zwembad binnen de directe leefomgeving heeft in Smilde een extra betekenis vanwege de waterrijke omgeving waarin het dorp zich bevindt en scholen staan.

Kanalen, sloten, wijken en recreatief water maken een belangrijk onderdeel uit van de omgeving. Hierdoor heeft toegankelijk zwemonderwijs een directe relatie met veiligheid en zelfredzaamheid.

De mogelijkheid om dicht bij huis zwemlessen te volgen verlaagt voor veel gezinnen de drempel om deel te nemen aan zwemonderwijs op jonge leeftijd.

Vanuit maatschappelijk perspectief vormt zwemveiligheid daarmee een relevant onderdeel van de afweging over de toekomst van de accommodatie.

Bijdrage aan leefbaarheid

Naast sport en veiligheid levert De Smelte een bijdrage aan de leefbaarheid van Smilde. Onderzoek naar leefbaarheid laat zien dat voorzieningen zoals sporthallen, zwembaden, bibliotheken en culturele centra een belangrijke rol spelen in de aantrekkelijkheid van dorpen en wijken.

Het verdwijnen van dergelijke voorzieningen heeft vaak gevolgen die niet direct zichtbaar zijn in financiële cijfers, maar die wel van invloed zijn op de kwaliteit van de leefomgeving.

Voor veel inwoners vertegenwoordigt De Smelte daarom meer dan een gebouw alleen. Het zwembad maakt onderdeel uit van het voorzieningenniveau dat Smilde aantrekkelijk maakt als woonplaats.

3. Technische staat van de accommodatie

Veroudering van installaties

Uit de scenarioanalyse van Antea Group blijkt dat meerdere technische installaties zich aan het einde van hun levensduur bevinden.

Met name de installaties voor:

- Waterbehandeling;
- Luchtbehandeling;
- Verwarming;

worden door Antea aangemerkt als installaties die op relatief korte termijn vervangen dienen te worden. Volgens het rapport ontstaat zonder ingrijpen een toenemend risico op storingen, uitval en oplopende onderhoudskosten.

De technische problematiek beperkt zich daarmee niet tot schoonheid van het gebouw of comfort gerelateerde aspecten, maar raakt direct aan de bedrijfszekerheid van de accommodatie.

Verduurzamingsopgave

Naast de technische vervangingsopgave speelt ook verduurzaming een belangrijke rol. Vanuit wet- en regelgeving worden steeds hogere eisen gesteld aan energiegebruik en energiebesparing. Daarnaast heeft de gemeente eigen ambities op het gebied van duurzaamheid en klimaat.

Uit correspondentie van de Omgevingsdienst blijkt dat voor de accommodatie nog diverse energiebesparende maatregelen openstaan. Daarbij wordt tegelijkertijd erkend dat de toekomstige exploitatie van het zwembad bepalend is voor de wijze waarop deze maatregelen kunnen worden ingepland.

Hieruit blijkt dat verduurzaming niet los kan worden gezien van de besluitvorming over de toekomst van de accommodatie.

4. Financieel kader

Exploitatie

De scenarioanalyse van Antea noemt een jaarlijks exploitatietekort van circa € 500.000. Daarmee vormt de exploitatie een belangrijke aanleiding voor de huidige discussie over de toekomst van de accommodatie.

Tegelijkertijd blijkt uit de beantwoording van technische vragen dat een deel van de kosten wordt toegerekend via verdeelsleutels. Personeelskosten worden bijvoorbeeld niet afzonderlijk per zwembad geregistreerd, maar verdeeld over meerdere accommodaties.

Dit betekent niet dat de exploitatiecijfers onjuist zijn, maar wel dat zij deels zijn gebaseerd op aannames, toerekeningen en verdeelmethodeken. In februari ontving de werkgroep een e-mail van een gemeentelijke ambtenaar waarin werd aangegeven dat voor De Smelte wekelijks 80 uur zwemonderwijzers, 53,25 uur kassamedewerkers en 12 uur technische dienst worden ingezet. De bijbehorende loonkosten zijn daarbij niet afzonderlijk verstrekt, waardoor niet inzichtelijk is hoe deze uren zijn vertaald naar de opgenomen personeelskosten in de exploitatie.

Voor een volledig transparante vergelijking tussen de verschillende scenario's is het wenselijk deze uitgangspunten, de gehanteerde verdeelsleutels en de onderliggende berekeningen nader inzichtelijk te maken. Hierdoor kan beter worden beoordeeld welke kosten direct aan de accommodatie zijn toe te rekenen en welke kosten voortvloeien uit organisatorische keuzes of interne kostenverdelingen.

Investeringsopgave

Volgens de scenarioanalyse bedraagt de renovatieopgave circa € 3,7 miljoen exclusief btw, oftewel circa € 4,5 miljoen inclusief btw. Daarnaast wordt verwezen naar een verduurzamingsopgave van circa € 2,5 miljoen exclusief btw voor het totale complex.

Op basis van de beschikbare stukken kan echter niet volledig worden vastgesteld in hoeverre beide bedragen elkaar overlappen of aanvullend zijn.

Hierdoor kan niet zonder aanvullende analyse worden geconcludeerd dat sprake is van één totale investeringsopgave van circa € 6,2 miljoen exclusief btw.

Verschillende professionele inzichten

Een opvallend aspect binnen het dossier is dat verschillende professionele partijen tot verschillende conclusies komen over de omvang van de investeringsopgave.

Naast de scenarioanalyse van Antea is een aanvullende technische visie ingebracht, vanuit Pool Plus, een gespecialiseerd bedrijf binnen de zwembadsector. Deze analyse legt nadruk op het onderscheid tussen noodzakelijke instandhouding, verduurzaming en kwaliteitsverbeteringen en wijst op de mogelijkheid van een gefaseerde investeringsstrategie. Daarbij wordt een indicatieve investeringsbandbreedte genoemd van circa € 2,4 tot € 2,8 miljoen.

Het bestaan van verschillende professionele inzichten betekent niet dat één van beide benaderingen per definitie juist of onjuist is. Wel laat het zien dat de omvang en fasering van de investeringsopgave onderwerp zijn van nadere discussie.

Vanuit bestuurlijk perspectief benadrukt dit het belang van een zorgvuldige beoordeling van de verschillende uitgangspunten voordat definitieve besluiten worden genomen.

5. Analyse van de toekomstscenario's

Inleiding

De toekomst van Zwembad De Smelte kan vanuit verschillende perspectieven worden benaderd. Enerzijds is sprake van een accommodatie die technisch verouderd raakt en waarvoor aanzienlijke investeringen noodzakelijk zijn. Anderzijds vervult het zwembad een belangrijke maatschappelijke functie binnen Smilde en de omliggende regio.

De door Antea onderzochte scenario's verschillen niet alleen in financiële consequenties, maar vooral in de wijze waarop zij omgaan met de maatschappelijke functie van het zwembad. Sommige scenario's richten zich primair op kostenbeheersing, terwijl andere scenario's nadrukkelijk inzetten op behoud van maatschappelijke waarde.

Voor een zorgvuldige beoordeling is het daarom noodzakelijk om verder te kijken dan uitsluitend investeringsbedragen en exploitatietekorten. De uiteindelijke vraag is immers welk scenario het beste aansluit bij de maatschappelijke, financiële en bestuurlijke ambities van de gemeente Midden-Drenthe.

5.1 Scenario 1 – Voortzetting van de huidige exploitatie

Beschrijving van het scenario

Het eerste scenario gaat uit van voortzetting van de huidige situatie. De gemeente blijft eigenaar én exploitant van het zwembad en investeert in de noodzakelijke renovatie- en verduurzamingsmaatregelen.

De bestaande functies van het zwembad blijven daarbij behouden. Zwemlessen, verenigingsactiviteiten, recreatief zwemmen en doelgroepen zwemmen worden voortgezet binnen de huidige organisatorische structuur.

Het uitgangspunt van dit scenario is continuïteit.

Maatschappelijke effecten

Vanuit maatschappelijk perspectief biedt dit scenario de grootste mate van zekerheid. Gebruikers behouden toegang tot een vertrouwde voorziening en bestaande activiteiten kunnen zonder ingrijpende wijzigingen worden voortgezet. De bijdrage van De Smelte aan zwemveiligheid, gezondheid, ontmoeting en leefbaarheid blijft daarmee behouden. Voor verenigingen, scholen en vaste gebruikersgroepen biedt dit scenario duidelijkheid en stabiliteit.

Daarnaast blijven de huidige reisafstanden voor gebruikers ongewijzigd, waardoor de toegankelijkheid van zwemvoorzieningen behouden blijft.

Financiële effecten

De keerzijde van deze continuïteit is dat de gemeente verantwoordelijk blijft voor de volledige investeringsopgave.

Volgens de beschikbare onderzoeken moet rekening worden gehouden met substantiële investeringen in installaties, bouwkundige onderdelen en verduurzaming. Daarnaast blijft de bestaande exploitatiestructuur grotendeels ongewijzigd.

Hierdoor ontstaan slechts beperkte mogelijkheden om structureel nieuwe inkomsten te genereren.

Ook het huidige exploitatietekort blijft in belangrijke mate bestaan. Hoewel renovatie kan leiden tot lagere onderhoudskosten en energiebesparing, verandert dit scenario weinig aan de fundamentele wijze waarop het zwembad wordt geëxploiteerd.

Risico's

Het grootste risico binnen dit scenario is dat de gemeente een aanzienlijke investering doet zonder dat de structurele exploitatie wezenlijk verandert.

Hierdoor bestaat het risico dat de gemeente ook op langere termijn geconfronteerd blijft met substantiële exploitatielasten.

5.2 Scenario 2 – Optimalisatie van de bestaande exploitatie

Beschrijving van het scenario

Het tweede scenario richt zich op verbetering van de huidige exploitatie zonder fundamentele wijziging van de functie van het zwembad.

De basisgedachte is dat binnen de bestaande organisatie mogelijkheden bestaan om efficiënter te werken, kosten te reduceren en opbrengsten te verhogen.

Daarbij wordt onder meer gekeken naar:

- Energiebesparing;
- Efficiëntere personeelsinzet;
- Hogere bezettingsgraden;
- Optimalisatie van programmering;
- Verbetering van bedrijfsprocessen.

Maatschappelijke effecten

Vanuit gebruikersperspectief blijft de impact van dit scenario beperkt.

De voorziening blijft beschikbaar en bestaande activiteiten kunnen worden voortgezet.

Omdat geen fundamentele veranderingen plaatsvinden, blijft ook de maatschappelijke functie grotendeels behouden.

Financiële effecten

Dit scenario biedt kansen om de exploitatie te verbeteren zonder direct grote organisatorische veranderingen door te voeren.

Tegelijkertijd zijn de mogelijkheden tot verbetering begrensd.

Zelfs wanneer substantiële optimalisaties worden gerealiseerd, blijft sprake van een zwembad met relatief hoge vaste kosten en een aanzienlijke onderhouds- en investeringsopgave.

Optimalisatie kan daarom bijdragen aan kostenbeheersing, maar vormt waarschijnlijk geen volledige oplossing voor de structurele financiële uitdagingen.

Risico's

Het belangrijkste risico is dat de verwachte besparingen minder groot blijken dan vooraf wordt aangenomen.

Daarnaast blijft de accommodatie afhankelijk van dezelfde gebruikersgroepen en inkomstenbronnen.

Hierdoor blijft de exploitatie gevoelig voor toekomstige kostenstijgingen.

5.3 Scenario 3 – Verzelfstandiging

Beschrijving van het scenario

Bij verzelfstandiging wordt de exploitatie van het zwembad ondergebracht bij een zelfstandige organisatie, bijvoorbeeld een stichting.

De gemeente kan daarbij eigenaar blijven van het vastgoed, terwijl de dagelijkse exploitatie wordt uitgevoerd door een onafhankelijke organisatie.

Deze constructie wordt in Nederland regelmatig toegepast bij sportaccommodaties.

Maatschappelijke effecten

Verzelfstandiging hoeft niet automatisch te leiden tot verlies van maatschappelijke functies.

In veel gevallen blijven zwemlessen, verenigingen en doelgroepenactiviteiten bestaan. Tegelijkertijd ontstaat een andere verhouding tussen maatschappelijke doelstellingen en financiële haalbaarheid.

Een zelfstandige organisatie zal immers voortdurend een balans moeten vinden tussen maatschappelijke ambities en financiële continuïteit.

Financiële effecten

Verzelfstandiging biedt mogelijkheden voor ondernemerschap en flexibiliteit.

Besluitvorming kan sneller plaatsvinden en er ontstaat meer ruimte om nieuwe activiteiten te ontwikkelen of aanvullende inkomstenbronnen te creëren.

Tegelijkertijd verdwijnen de financiële uitdagingen niet.

De investeringsopgave blijft bestaan en ook een stichting zal voldoende middelen moeten genereren om exploitatie, onderhoud en investeringen te bekostigen.

Organisatorische risico's

De ervaring elders in Nederland laat zien dat succes sterk afhankelijk is van:

- Beschikbaarheid van vrijwilligers;
- Kwaliteit van bestuurders;
- Ondernemerschap;
- Maatschappelijke betrokkenheid.

Wanneer deze factoren wegvallen ontstaat kwetsbaarheid.

Juist bij voorzieningen die sterk afhankelijk zijn van vrijwilligers kan continuïteit op langere termijn een aandachtspunt zijn.

Lopende verkenningen

Om de haalbaarheid van een eventuele verzelfstandiging beter te kunnen beoordelen, zijn voor eind juni gesprekken ingepland met commerciële exploitanten, waaronder Optisport en Sportfondsen.

Deze gesprekken hebben een verkennend karakter en zijn bedoeld om inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden die marktpartijen zien voor de toekomstige exploitatie van Zwembad De Smelte. Daarbij wordt onder meer gekeken naar exploitatiemodellen, verantwoordelijkheidsverdeling, investeringsvraagstukken en de borging van maatschappelijke functies zoals zwemonderwijs, verenigingsactiviteiten en doelgroepen aanbod.

De uitkomsten van deze gesprekken zijn op het moment van opstellen van dit rapport nog niet beschikbaar. Eventuele bevindingen kunnen in een later stadium worden betrokken bij de verdere beoordeling van scenario 3.

Dit is een belangrijke ontwikkeling, omdat hiermee niet alleen theoretische mogelijkheden worden onderzocht, maar ook de praktische uitvoerbaarheid door partijen die landelijk ervaring hebben met de exploitatie van sport- en zwemaccommodaties.

5.4 Scenario 4 – Sluiting van Zwembad De Smelte

Beschrijving van het scenario

Het vierde scenario gaat uit van beëindiging van de zwembadfunctie in Smilde. Gebruikers worden verwezen naar andere zwemvoorzieningen binnen of buiten de gemeente.

Vanuit financieel perspectief lijkt dit op het eerste gezicht het eenvoudigste scenario.

Financiële effecten

Bij sluiting vervallen toekomstige renovatie-investeringen en exploitatiekosten.

Daarmee ontstaat op papier een aanzienlijke financiële besparing.

Tegelijkertijd blijkt uit de beschikbare informatie dat sluiting niet kosteloos is.

Er moet rekening worden gehouden met mogelijke kosten voor:

- Sloop;
- Asbestsanering;
- Bouwkundige aanpassingen;
- Ontkoppeling van gebouwonderdelen;
- Vervoersmogelijkheden.

Voor deze kosten is, voor zover bekend, geen afzonderlijke raming beschikbaar. Hierdoor is niet volledig inzichtelijk welke financiële consequenties sluiting daadwerkelijk met zich meebrengt.

Wel is duidelijk dat sluiting zelf ook investeringen en uitvoeringskosten met zich meebrengt, die moeten worden meegenomen in een integrale afweging. Daarnaast heeft de gemeente aangegeven dat maatregelen of voorzieningen nodig kunnen zijn voor inwoners die vanwege beperkte mobiliteit niet zelfstandig gebruik kunnen maken van alternatieve zwemvoorzieningen. De omvang van deze kosten en de wijze waarop deze zijn verwerkt in de scenariovergelijking zijn voor zover bekend niet afzonderlijk inzichtelijk gemaakt.

Maatschappelijke effecten

De maatschappelijke impact van sluiting is aanzienlijk.

Het zwembad vervult een belangrijke functie voor:

- Zwemveiligheid;
- Gezondheid;
- Ontmoeting;
- Leefbaarheid.

Bij sluiting verdwijnen deze functies uit Smilde.

Gebruikers zullen moeten uitwijken naar andere locaties, waardoor reistijden toenemen en de toegankelijkheid afneemt.

Voor specifieke doelgroepen kan dit een extra drempel vormen om deel te nemen aan activiteiten.

Capaciteit elders

Een aanvullende vraag betreft de mate waarin bestaande zwembaden alle activiteiten daadwerkelijk kunnen overnemen.

Vanuit verschillende gebruikersgroepen zijn zorgen geuit over beschikbare capaciteit, wachttijden en bereikbaarheid.

Hoewel deze effecten nader onderzocht zouden moeten worden, maken zij duidelijk dat verplaatsing van activiteiten niet automatisch betekent dat alle huidige functies één-op-één behouden blijven.

5.5 Scenario 5 – Transformatie naar een regionaal, inclusief en toekomstgericht zwemcentrum

Een fundamenteel andere benadering

Waar de voorgaande scenario's voornamelijk uitgaan van het behouden, optimaliseren, verzelfstandigen of beëindigen van de bestaande situatie, kiest de Werkgroep De Smelte voor een fundamenteel andere benadering, de voor ons meest kansrijke scenario.

Het uitgangspunt van dit scenario is niet het behouden van een zwembad zoals het vandaag functioneert, maar het ontwikkelen van een toekomstbestendige maatschappelijke voorziening die inspeelt op de uitdagingen van de komende decennia. Daarbij wordt uitgegaan van de overtuiging dat sportvoorzieningen steeds minder als zelfstandige voorzieningen functioneren en steeds vaker onderdeel worden van een bredere maatschappelijke infrastructuur waarin gezondheid, preventie, zorg, ontmoeting en leefbaarheid met elkaar verbonden zijn.

Vanuit deze visie wordt De Smelte niet uitsluitend gezien als een zwembad, maar als een multifunctionele maatschappelijke voorziening met een regionale functie.

Behoud van gemeentelijke regie

Een belangrijk onderscheid ten opzichte van verzelfstandiging is dat binnen dit scenario de gemeente, eigenaar én exploitant blijft.

Hiermee blijft de gemeente rechtstreeks invloed houden op:

- Toegankelijkheid;
- Maatschappelijke doelstellingen;
- Tarieven;
- Programmering;
- Lange termijnontwikkeling.

De werkgroep kiest hiermee nadrukkelijk niet voor het afstoten van verantwoordelijkheden, maar voor een gezamenlijke doorontwikkeling van de bestaande voorziening.

Van zwembad naar gezondheids- en preventievoorziening

Een belangrijk uitgangspunt van het transformatieplan is dat de maatschappelijke functie van De Smelte wordt verbreed.

De afgelopen jaren hebben zowel landelijke als provinciale overheden steeds meer nadruk gelegd op:

- Preventie;
- Gezond ouder worden;
- Langer zelfstandig wonen;
- Inclusie;
- Positieve gezondheid.

De werkgroep constateert dat juist De Smelte uitstekende mogelijkheden biedt om invulling te geven aan ambities op het gebied van gezondheid, preventie en inclusie. Water biedt unieke mogelijkheden voor beweging, revalidatie en therapie. Activiteiten die op het land vaak moeilijk of belastend zijn, kunnen in een zwembad wel worden uitgevoerd dankzij de verminderde belasting van gewrichten en spieren. Hierdoor kunnen doelgroepen die anders beperkt zijn in hun bewegingsmogelijkheden toch actief blijven werken aan hun gezondheid.

Dit biedt kansen om De Smelte nadrukkelijker te positioneren als een voorziening voor gezondheid, preventie en aangepast bewegen. Het aanwezige wedstrijdbad met beweegbare bodem maakt het mogelijk om activiteiten aan te bieden voor uiteenlopende doelgroepen en verschillende niveaus van mobiliteit.

Omdat renovatie en verduurzaming van de accommodatie volgens de scenarioanalyse op termijn onvermijdelijk lijken, kan relatief eenvoudig worden onderzocht hoe tegelijkertijd stappen kunnen worden gezet richting een meer inclusieve en prikkelarme accommodatie. Verschillende onderdelen van het gebouw vragen immers al om aanpassing of vervanging.

Zo wordt in het analyserapport aangegeven dat de armaturen van de verlichting aan vervanging toe zijn. Bij een toekomstige renovatie zou kunnen worden gekozen voor verlichting met een zachtere lichtbeleving, die beter aansluit bij de behoeften van mensen die gevoelig zijn voor prikkels. Daarnaast moeten volgens het rapport ook delen van het plafond en de wanden worden aangepakt. Dit biedt een kans om

geluidsabsorberende materialen toe te passen, waardoor galm en echo's worden verminderd en een rustiger binnenklimaat ontstaat.

De Smelte beschikt bovendien over voldoende inpandige ruimte om aanvullende functies te realiseren. Daarbij kan worden gedacht aan behandel- en oefenruimtes voor therapie en revalidatie, een inclusieve kleedvoorziening en een prikkelarme ruimte waar bezoekers zich tijdelijk kunnen terugtrekken. Door dergelijke voorzieningen te combineren met de bestaande zwemfaciliteiten kan De Smelte uitgroeien tot een breed inzetbare gezondheids- en beweegvoorziening voor de gehele gemeenschap.

Concrete belangstelling vanuit de zorgsector

Een belangrijk verschil met veel andere toekomstvisies is dat binnen dit scenario inmiddels sprake is van concrete interesse vanuit de zorgsector.

Gedurende het traject zijn gesprekken gevoerd met verschillende zorgorganisaties en maatschappelijke partners.

Daarnaast is een intentieverklaring ondertekend door Fysiotherapie Midden-Drenthe waarin wordt aangegeven bereid te zijn ongeveer 70 vierkante meter ruimte binnen de accommodatie te huren voor fysiotherapeutische activiteiten en hydrotherapie.

Deze intentieverklaring is relevant omdat zij laten zien dat de verbinding tussen sport en zorg niet uitsluitend een theoretisch concept is, maar al leidt tot concrete belangstelling vanuit professionele partijen.

Vanuit exploitatieperspectief biedt dit kansen voor:

- Structurele huurinkomsten;
- Hogere bezettingsgraden;
- Bredere maatschappelijke benutting van het gebouw;
- Versterking van de regionale functie.

Hydrotherapie als aanvullende functie

Hydrotherapie vormt één van de meest kansrijke onderdelen van het transformatieplan.

Door gebruik te maken van het bestaande zwembad kunnen patiënten met uiteenlopende aandoeningen bewegen in een omgeving waarin belasting van spieren, pezen en gewrichten beperkt blijft.

Hierdoor ontstaan mogelijkheden voor:

- Revalidatie na operaties;
- Herstelprogramma's;
- Behandeling van chronische aandoeningen;
- Beweegprogramma's voor ouderen;
- Valpreventie;
- Ondersteuning van mensen met fysieke beperkingen.

De aanwezigheid van een beweegbare bodem maakt het zwembad hiervoor bijzonder geschikt.

Daarmee ontstaat een functie die aanvullend is op het huidige gebruik en tegelijkertijd aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen binnen de zorgsector.

Verkenning samenwerking Wilhelmina Ziekenhuis Assen

In het kader van de verdere uitwerking van het transformatievoorstel heeft de werkgroep contact gezocht met het Wilhelmina Ziekenhuis Assen (WZA).

Doel van dit contact was te verkennen of er op termijn raakvlakken bestaan tussen de maatschappelijke ambities van het ziekenhuis en de mogelijke ontwikkeling van De Smelte tot een voorziening gericht op gezondheid, preventie, revalidatie en bewegen. Het WZA heeft op 9 juni 2026 schriftelijk laten weten op dit moment geen mogelijkheden te zien om deel te nemen aan een verdere verkenning of samenwerking rondom dit initiatief. Volgens het ziekenhuis laten de huidige prioriteiten en beschikbare capaciteit niet toe om hier op korte termijn invulling aan te geven.

De werkgroep respecteert dit standpunt. Tegelijkertijd laat de verkenning zien dat er potentieel raakvlak bestaat tussen zorg, preventie en bewegen. De werkgroep acht het daarom wenselijk om ook in de toekomst open te blijven staan voor mogelijke samenwerking met zorg- en welzijnspartners wanneer de omstandigheden daarvoor gunstiger zijn.

Verbinding met de geestelijke gezondheidszorg

Naast fysieke gezondheid richt het transformatievoorstel zich ook op mentale gezondheid.

Binnen de geestelijke gezondheidszorg groeit de aandacht voor bewegen als onderdeel van herstel en preventie.

De werkgroep heeft daarom contacten gelegd binnen de GGZ-sector om te onderzoeken of gezamenlijke activiteiten mogelijk zijn.

Hiermee sluit het voorstel aan bij landelijke ontwikkelingen waarin bewegen steeds vaker wordt ingezet als onderdeel van een bredere gezondheidsaanpak.

Hoewel deze verkenningen zich nog in een vroeg stadium bevinden, laten zij zien dat het plan aansluit bij actuele maatschappelijke ontwikkelingen.

Inclusie en prikkelarm zwemmen

Een tweede onderscheidend element van het transformatieplan is de nadruk op inclusie.

Steeds meer mensen ervaren drempels bij deelname aan reguliere sportvoorzieningen.

Dit geldt onder andere voor mensen met:

- Autisme;
- Niet-aangeboren hersenletsel;
- Psychische kwetsbaarheid;
- Overgevoeligheid voor prikkels.

De werkgroep ziet mogelijkheden om delen van de programmering specifiek in te richten voor deze doelgroepen.

Daarbij wordt gedacht aan:

- Prikkelarme tijdsblokken;
- Aangepaste verlichting;
- Rustige programmering;
- Extra begeleiding;
- Voorspelbaarheid in activiteiten.

Hierdoor ontstaat een voorziening die toegankelijk wordt voor groepen die momenteel niet altijd optimaal gebruik kunnen maken van reguliere sportvoorzieningen.

Vanuit maatschappelijk perspectief sluit dit aan bij de groeiende aandacht voor inclusie en gelijke toegankelijkheid van publieke voorzieningen.

Regionale positionering

De werkgroep kijkt nadrukkelijk verder dan uitsluitend de kern Smilde.

Binnen het transformatieplan wordt De Smelte gepositioneerd als een regionale voorziening voor de gemeente Midden-Drenthe, gemeente Westerveld, gemeente Oostellingwerf en de gemeente Assen.

Deze benadering is van belang omdat veel maatschappelijke opgaven inmiddels regionaal worden georganiseerd.

Denk hierbij aan:

- Preventieprogramma's;
- Ouderenzorg;
- Revalidatie;
- Aangepast sporten;
- Gezondheidsprojecten.

Door de voorziening regionaal te positioneren ontstaat niet alleen een grotere potentiële gebruikersgroep, maar ook een bredere basis voor samenwerking en financiering tussen de omliggende gemeentes.

Nieuwe inkomstenstromen

Een belangrijk verschil met de overige scenario's is dat binnen dit scenario actief wordt gezocht naar aanvullende inkomstenbronnen.

Mogelijke inkomsten kunnen ontstaan uit:

- Verhuur van ruimten;
- Fysiotherapie;
- Hydrotherapie;
- Zorg gerelateerde activiteiten;
- Regionale programma's;
- Aanvullende subsidies.

Hierdoor ontstaat een bredere financiële basis dan uitsluitend zwemlessen en recreatief zwemmen.

Hoewel de uiteindelijke financiële opbrengsten nog nader moeten worden uitgewerkt, biedt deze benadering perspectief op een meer gediversifieerde exploitatie.

Kansen en risico's

Zoals ieder scenario kent ook het transformatievoorstel risico's.

De financiële haalbaarheid moet verder worden uitgewerkt en ook samenwerkingsafspraken met partners bevinden zich nog in verschillende fasen van ontwikkeling.

Daar staat tegenover dat dit scenario als enige onderzochte variant actief inspeelt op maatschappelijke ontwikkelingen die naar verwachting de komende jaren verder zullen toenemen. Daarnaast is dit het enige scenario waarbij al concrete belangstelling

zichtbaar is vanuit maatschappelijke partners en organisaties uit het zorg- en welzijnsdomein.

De exacte invulling van het programma, de mate van betrokkenheid van partners en de eventuele inkomstenstromen dienen uiteraard nog nader te worden uitgewerkt.

Tegelijkertijd hebben meerdere geïnteresseerde partijen aangegeven de ontwikkelingen met belangstelling te volgen en open te staan voor verdere gesprekken zodra meer duidelijkheid bestaat over de financiële kaders, de huisvestingsmogelijkheden en de toekomstige positionering van De Smelte.

Hoewel deze interesse nog niet kan worden vertaald naar concrete financiële opbrengsten, laat zij wel zien dat er potentieel draagvlak bestaat voor een maatschappelijke en gezondheidsgerichte doorontwikkeling van de accommodatie. Dit onderscheidt dit scenario van de overige onderzochte varianten, waarvoor vooralsnog geen vergelijkbare belangstelling vanuit externe maatschappelijke partners bekend is.

6. Participatie als fundament onder het transformatievoorstel

Van inspraak naar mede-eigenaarschap

Een opvallend aspect van het proces rondom De Smelte is de wijze waarop inwoners en gebruikers zich hebben georganiseerd.

Waar participatie binnen gemeentelijke trajecten vaak bestaat uit het geven van een reactie op al uitgewerkte plannen, heeft zich rondom De Smelte een situatie ontwikkeld waarin gebruikers, inwoners en het Bewonersplatform zelf initiatief hebben genomen om alternatieven en toekomstscenario's te verkennen en uit te werken.

De Werkgroep De Smelte is ontstaan vanuit gebruikers van het zwembad, inwoners van Smilde en vertegenwoordigers van het Bewonersplatform. Zij hebben zich niet beperkt tot het uiten van zorgen over een mogelijke sluiting, maar hebben actief gezocht naar oplossingen en perspectieven voor de toekomst van de accommodatie.

Hierdoor is sprake van een vorm van participatie die verder gaat dan traditionele inspraak. De betrokkenen zijn niet alleen gesprekspartner in het proces, maar leveren ook een inhoudelijke bijdrage aan de ontwikkeling en beoordeling van mogelijke toekomstscenario's.

Een bijkomend voordeel van deze aanpak is dat de werkgroep beschikt over een breed lokaal netwerk. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om, als wordt gekozen voor een hybride exploitatie- of beheerstructuur, ook lokale ondernemers, maatschappelijke organisaties, investeerders en vrijwilligers actief te betrekken bij de verdere ontwikkeling van de plannen. Dit kan bijdragen aan een groter maatschappelijk draagvlak, aanvullende expertise en mogelijk nieuwe vormen van samenwerking en financiering.

De werkgroep ziet deze betrokkenheid als een waardevolle vorm van lokaal eigenaarschap. De kennis van gebruikers, de binding met de omgeving en de bereidheid om actief bij te dragen vormen een potentieel dat benut kan worden bij de toekomstige ontwikkeling van De Smelte.

Participatie als maatschappelijke waarde

Participatie wordt binnen overheden steeds vaker beschouwd als een doel op zichzelf. Niet alleen de uiteindelijke uitkomst van een traject is van belang, maar ook de mate waarin inwoners betrokken worden bij het vormgeven van hun leefomgeving.

Het proces rondom De Smelte laat zien dat inwoners bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen wanneer zij ruimte krijgen om actief mee te denken over oplossingen.

Deze betrokkenheid vertegenwoordigt op zichzelf een maatschappelijke waarde.

Waar voorzieningen soms worden beschouwd als kostenposten binnen een gemeentelijke begroting, laat dit traject zien dat maatschappelijke voorzieningen ook een verbindende werking kunnen hebben binnen een gemeenschap.

Het ontstaan van een actieve werkgroep, de inzet van vrijwilligers en de bereidheid om bestuurlijke verantwoordelijkheid te dragen zijn daarvan concrete voorbeelden.

7. Draagvlak en uitvoeringskracht

Meer dan een toekomstvisie

Veel maatschappelijke initiatieven beschikken over enthousiaste ideeën en ambitieuze plannen. Een veel grotere uitdaging is het daadwerkelijk organiseren van voldoende mensen, kennis en betrokkenheid om deze plannen uit te voeren.

Juist op dit punt onderscheidt het traject rondom De Smelte zich.

Gedurende het proces is zichtbaar geworden dat de betrokkenheid niet beperkt blijft tot steunbetuigingen of het uitspreken van wensen. Er zijn concrete stappen gezet om de uitvoerbaarheid van het voorstel te vergroten.

Hierdoor ontstaat een situatie waarin niet alleen sprake is van draagvlak, maar ook van uitvoeringskracht.

Vrijwilligers

Ten tijde van het opstellen van deze analyse hebben vijftien inwoners een intentieverklaring ondertekend waarin zij aangeven bereid te zijn zich als vrijwilliger in te zetten voor de toekomst van De Smelte.

Deze bereidheid is relevant omdat vrijwilligers binnen veel maatschappelijke voorzieningen een belangrijke rol spelen bij:

- Activiteiten;
- Ondersteuning;
- Organisatie;
- Evenementen;
- Gastheerschap.

De aanwezigheid van een groep inwoners die zich al in een vroeg stadium bereid heeft verklaard om een bijdrage te leveren aan de toekomst van De Smelte, vergroot de uitvoerbaarheid van toekomstige plannen.

Tegelijkertijd dient te worden benadrukt dat vrijwilligers geen vervanging vormen voor professionele functies of specialistische werkzaamheden. De meerwaarde van hun inzet ligt vooral in aanvullende ondersteuning, het versterken van maatschappelijke betrokkenheid en het vergroten van het lokale draagvlak.

Daarnaast constateert de werkgroep dat de belangstelling om een rol te spelen binnen de toekomstvisie van De Smelte aanzienlijk is. Verschillende inwoners, maatschappelijke organisaties en lokale partijen hebben aangegeven mee te willen denken of bij te willen dragen aan de verdere ontwikkeling van de accommodatie. Tegelijkertijd bestaat begrijpelijkerwijs terughoudendheid om op dit moment formele toezeggingen of intentieverklaringen af te geven. Zolang er geen concreet besluit, uitgewerkt plan of duidelijke opdracht ligt, willen betrokkenen zich niet vastleggen op toekomstige bijdragen of verantwoordelijkheden. Deze houding is mede ingegeven door de wens om onduidelijkheden of verwachtingen die later mogelijk niet kunnen worden waargemaakt te voorkomen.

De werkgroep beschouwt dit niet als een gebrek aan betrokkenheid, maar juist als een realistische benadering van het huidige stadium van het proces. Zodra meer duidelijkheid bestaat over de gekozen richting en de concrete invulling van de plannen, kan deze aanwezige belangstelling mogelijk worden omgezet in meer formele vormen van betrokkenheid en samenwerking.

Potentiële bestuurders

Naast vrijwilligers hebben vijf inwoners aangegeven bereid te zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid te dragen binnen een toekomstige organisatievorm. Vanuit het perspectief van uitvoerbaarheid is dit een belangrijke constatering. Veel maatschappelijke initiatieven lopen vast doordat onvoldoende mensen beschikbaar zijn die verantwoordelijkheid willen nemen voor bestuur, financiën, organisatie en continuïteit.

Het feit dat al in een vroeg stadium meerdere personen bereid zijn deze verantwoordelijkheid te dragen, laat zien dat het initiatief beschikt over een relatief sterke organisatorische basis.

Een onderscheidend kenmerk binnen de scenarioanalyse

Geen van de overige onderzochte scenario's beschikt op dit moment over een vergelijkbaar niveau van aantoonbare maatschappelijke betrokkenheid. Waar de andere scenario's voornamelijk zijn gebaseerd op technische en financiële analyses, laat het transformatievoorstel zien dat inmiddels ook sprake is van een netwerk van inwoners dat bereid is actief bij te dragen aan de uitvoering.

8. Samenwerking met maatschappelijke en zorgpartners

Verbreding van de maatschappelijke functie

Een belangrijk uitgangspunt van het transformatievoorstel is dat de toekomstige functie van De Smelte breder wordt dan uitsluitend zwemmen.

De werkgroep heeft daarom actief gezocht naar partijen die een bijdrage kunnen leveren aan een bredere maatschappelijke invulling van de accommodatie.

Hierbij is nadrukkelijk gekeken naar organisaties binnen de zorg-, welzijns- en gezondheidssector.

8.1 Fysiotherapie Midden-Drenthe

Concrete interesse

Van alle onderzochte samenwerkingsmogelijkheden bevindt de samenwerking met Fysiotherapie Midden-Drenthe zich momenteel in het meest concrete stadium.

Er is een intentieverklaring ondertekend waarin de organisatie aangeeft belangstelling te hebben voor het huren van ongeveer 70 m² casco ruimte binnen de accommodatie. Voor deze invulling lijken slechts beperkte bouwkundige aanpassingen noodzakelijk.

De beoogde ruimte omvat de twee bestaande dameskleedkamers, de aangrenzende kleedruimte met individuele kleedhokjes en de toegang tot de doucheruimte. Ook drie douches en drie toiletruimtes zouden onderdeel kunnen uitmaken van het verhuurde gedeelte. Om deze situatie mogelijk te maken zal een fysieke afscheiding moeten worden gerealiseerd in de huidige doucheruimte. Daarnaast zullen voor de overige zwembadgebruikers twee nieuwe douches moeten worden geplaatst.

Op basis van een eerste verkenning lijkt het te gaan om een relatief beperkte verbouwing binnen de bestaande gebouwstructuur. Een nadere technische en financiële uitwerking zal echter noodzakelijk zijn om de haalbaarheid en kosten nauwkeurig vast te stellen.

Naast de huur van behandelruimte heeft de organisatie belangstelling uitgesproken voor het gebruik van het zwembad ten behoeve van hydrotherapie en andere vormen van begeleid bewegen in water.

Vanuit exploitatieperspectief is deze ontwikkeling relevant omdat hiermee mogelijk een structurele huurstroom ontstaat die aanvullend is op de huidige zwembadactiviteiten. Bovendien sluit deze samenwerking aan bij de bredere ambitie om De Smelte verder te ontwikkelen als voorziening op het gebied van gezondheid, preventie, therapie en bewegen. Hierdoor kan niet alleen een financiële bijdrage aan de exploitatie ontstaan, maar ook een versterking van de maatschappelijke functie van de accommodatie.

Betekenis voor het concept

De belangstelling vanuit een professionele zorgaanbieder ondersteunt de gedachte dat De Smelte meer kan zijn dan uitsluitend een zwemvoorziening.

De combinatie van bewegen, fysiotherapie en hydrotherapie sluit goed aan bij maatschappelijke ontwikkelingen rondom preventie, herstel en gezond ouder worden. Daarnaast versterkt deze ontwikkeling de verbinding tussen sport en zorg, één van de centrale uitgangspunten van het transformatievoorstel.

8.2 Wilhelmina Ziekenhuis Assen

Verkenkende gesprekken

In het kader van de verdere ontwikkeling van het concept is contact gezocht met het Wilhelmina Ziekenhuis Assen (WZA).

Het doel van deze gesprekken was niet om direct tot concrete afspraken te komen, maar om te verkennen waar mogelijke raakvlakken bestaan tussen de maatschappelijke ambities van het ziekenhuis en de toekomstige ontwikkeling van De Smelte als voorziening voor gezondheid, preventie, therapie en bewegen.

Het WZA heeft op 9 juni 2026 schriftelijk laten weten op dit moment geen mogelijkheden te zien om deel te nemen aan een verdere verkenning of samenwerking rondom dit

initiatief. Volgens het ziekenhuis laten de huidige prioriteiten en beschikbare capaciteit niet toe om hier op korte termijn invulling aan te geven.

Tegelijkertijd heeft het WZA niet aangegeven dat samenwerking op langere termijn principieel is uitgesloten. De reactie moet daarom vooral worden gezien als een weerspiegeling van de huidige omstandigheden en beschikbare capaciteit. Mocht in de toekomst meer duidelijkheid ontstaan over de concrete invulling, organisatie en financiële onderbouwing van de plannen, dan kan opnieuw worden onderzocht of er aanknopingspunten zijn voor samenwerking.

De werkgroep respecteert het huidige standpunt van het WZA. Tegelijkertijd laat de verkenning zien dat er inhoudelijk potentieel raakvlak bestaat tussen zorg, preventie en bewegen. De werkgroep acht het daarom wenselijk om ook in de toekomst open te blijven staan voor mogelijke samenwerking met zorg-, welzijns- en gezondheidsorganisaties wanneer de omstandigheden daarvoor gunstiger zijn.

8.3 Geestelijke gezondheidszorg (GGZ)

Aansluiting bij maatschappelijke ontwikkelingen

Naast fysieke gezondheid wordt binnen het transformatievoorstel ook aandacht besteed aan mentale gezondheid.

Steeds vaker wordt bewegen ingezet als onderdeel van herstel- en preventietrajecten binnen de geestelijke gezondheidszorg.

Om die reden heeft de werkgroep contact gelegd met organisaties binnen de GGZ-sector.

Deze gesprekken bevinden zich nog in een verkennende fase, maar sluiten aan bij landelijke ontwikkelingen waarin gezondheid steeds vaker integraal wordt benaderd.

Potentiële meerwaarde

Hoewel op dit moment nog geen concrete afspraken zijn gemaakt, laten de gesprekken zien dat De Smelte mogelijk een rol kan spelen binnen een bredere gezondheidsaanpak waarin zowel fysieke als mentale gezondheid aandacht krijgen.

Hiermee sluit het voorstel aan bij actuele ontwikkelingen binnen de zorgsector.

8.4 Commerciële partners

Verkenning van aanvullende functies

Naast maatschappelijke organisaties worden eind juni ook gesprekken gevoerd met commerciële exploitatiepartijen, waaronder Optisport en Sportfondsen.

Deze gesprekken richten zich op de vraag in hoeverre aanvullende functies en exploitatievormen kunnen bijdragen aan een versterking van de exploitatiebasis van de accommodatie.

Hoewel deze verkenningen zich nog in een oriënterende fase bevinden, laten zij zien dat actief wordt onderzocht welke mogelijkheden er bestaan om de financiële en organisatorische basis van de voorziening te verbreden. Dit kan bijdragen aan een meer robuuste exploitatie en een beter onderbouwde afweging van toekomstige scenario's.

Belang voor de exploitatie

Een bredere mix van gebruikers en functies kan bijdragen aan:

- Hogere bezettingsgraden;
- Aanvullende inkomsten;
- Minder afhankelijkheid van één inkomstenbron;
- Een sterkere exploitatiebasis.

Vanuit bedrijfseconomisch perspectief vormt dit een logische stap binnen de verdere uitwerking van het transformatievoorstel.

9. Financiële beschouwing en aandachtspunten

Inleiding

De financiële aspecten rondom Zwembad De Smelte vormen een belangrijk onderdeel van de bestuurlijke afweging. Tegelijkertijd laat analyse van de beschikbare documenten zien dat de financiële discussie niet uitsluitend draait om de hoogte van investeringen of exploitatietekorten, maar ook om de wijze waarop deze bedragen tot stand zijn gekomen en welke aannames daaraan ten grondslag liggen.

Bij investeringsbesluiten met een horizon van twintig tot dertig jaar is het van belang om niet alleen te kijken naar de uitkomsten van berekeningen, maar ook naar de betrouwbaarheid, volledigheid en herleidbaarheid van de gebruikte gegevens. Juist wanneer verschillende scenario's met elkaar worden vergeleken, moet duidelijk zijn op basis van welke uitgangspunten deze scenario's zijn doorgerekend.

De analyse van de beschikbare informatie laat zien dat op verschillende onderdelen nog vragen bestaan over de onderliggende financiële opbouw. Deze constatering doet geen afbreuk aan de waarde van de uitgevoerde onderzoeken, maar benadrukken wel het belang van een zorgvuldige interpretatie van de resultaten.

Exploitatiecijfers

De exploitatie van Zwembad De Smelte vormt één van de belangrijkste argumenten binnen de discussie over de toekomst van de accommodatie.

Volgens de scenarioanalyse van Antea Group bedraagt het jaarlijkse exploitatietekort circa € 500.000. Dit bedrag wordt in verschillende documenten gebruikt als onderbouwing voor de noodzaak om kritisch naar de toekomst van de voorziening te kijken.

Bij nadere bestudering van de beschikbare informatie blijkt echter dat niet alle kosten rechtstreeks aan de locatie Smilde kunnen worden toegerekend. Uit de beantwoording van technische vragen blijkt dat diverse kostenposten worden verdeeld via gemeentelijke verdeelsleutels. Daarbij wordt expliciet aangegeven dat personeelskosten niet afzonderlijk per zwembad worden geregistreerd, maar worden toegerekend aan meerdere accommodaties. Wel zijn in een eerdere ambtelijke mail uit februari inzeturen van onder meer zwemonderwijzers, kassamedewerkers en technische dienst gespecificeerd, terwijl de bijbehorende loonkosten niet afzonderlijk zijn uitgesplitst. Vanuit bedrijfseconomisch perspectief is een dergelijke systematiek niet ongebruikelijk. Tegelijkertijd betekent dit dat niet op alle onderdelen exact zichtbaar is welk deel van de totale kosten specifiek betrekking heeft op De Smelte.

Voor de beoordeling van toekomstscenario's is dit relevant. Bij de vergelijking van exploitatie- en investeringsscenario's is het wenselijk dat inzicht bestaat in de mate waarin kosten direct locatie gebonden zijn en welke kosten voortkomen uit gemeentelijke toerekening methodieken. Dit vergroot de transparantie en de vergelijkbaarheid van de verschillende scenario's.

Meer-jaren-onderhoud en structurele lasten

Naast de jaarlijkse exploitatie vormt ook het meer-jaren-onderhoud een belangrijk onderdeel van de financiële afweging.

Binnen de beschikbare rapportages wordt uitgegaan van een gemiddelde onderhoudsopgave van circa € 104.000 exclusief btw per jaar tot 2040. Deze kosten hebben betrekking op het planmatig onderhoud van gebouw en installaties en vormen daarmee een structureel onderdeel van de toekomstige exploitatie.

De aanwezigheid van een meer-jaren-onderhouds-planning biedt inzicht in de onderhoudsbehoefte van de accommodatie. Tegelijkertijd wordt in de beschikbare stukken aangegeven dat niet alle onderdelen volledig zijn opgenomen binnen de bestaande MJOP-systematiek.

Dit betekent dat onzekerheid bestaat over de vraag of alle toekomstige onderhoudsverplichtingen volledig zichtbaar zijn binnen de huidige berekeningen. Met name bij oudere accommodaties kan het verschil tussen theoretische onderhoudsplanningen en daadwerkelijke onderhoudsbehoefte in de praktijk aanzienlijk zijn.

Investeringsopgave

Eén van de meest besproken onderwerpen binnen het dossier betreft de omvang van de investeringsopgave.

Uit de beschikbare onderzoeken komen verschillende investeringsramingen naar voren.

Onderdeel	Bedrag
Renovatie zwembad (Antea)	€ 3,7 miljoen exclusief btw (€ 4,5 miljoen inclusief btw)
Verduurzaming complex (Synarchis)	circa € 2,5 miljoen exclusief btw

De renovatieopgave van € 3,7 miljoen exclusief btw betreft dezelfde investering als het bedrag van € 4,5 miljoen inclusief btw. Het gaat hierbij derhalve niet om twee afzonderlijke investeringen, maar om dezelfde raming weergegeven exclusief en inclusief btw.

In het publieke debat is regelmatig de indruk ontstaan dat sprake zou zijn van een totale investeringsopgave van circa € 6,2 miljoen exclusief btw. Op basis van de beschikbare stukken kan echter niet eenduidig worden vastgesteld in hoeverre de renovatieopgave van Antea en de verduurzamingsopgave uit eerdere onderzoeken volledig aanvullend zijn of gedeeltelijk overlap bevatten.

Hierdoor kan niet zonder nadere analyse worden geconcludeerd dat sprake is van één totale investeringsopgave van € 6,2 miljoen exclusief btw.

Voor een zorgvuldig besluit verdient het aanbeveling vooraf inzichtelijk te maken:

- Welke investeringen betrekking hebben op technische instandhouding;
- Welke investeringen betrekking hebben op verduurzaming;
- Welke investeringen reeds zijn opgenomen in andere ramingen;
- Welke investeringen direct noodzakelijk zijn;
- Welke investeringen gefaseerd kunnen worden uitgevoerd.

Daarnaast is gedurende het proces een aanvullende technische visie ingebracht door Pool Plus, een gespecialiseerd bureau binnen de zwembadsector. In deze analyse wordt uitgegaan van een gefaseerde investeringsstrategie, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen noodzakelijke instandhouding, wettelijke verplichtingen, verduurzaming en toekomstige kwaliteitsverbeteringen.

Op basis hiervan wordt een indicatieve investeringsbandbreedte genoemd van circa € 2,4 tot € 2,8 miljoen. Het bestaan van meerdere professionele ramingen onderstreept het belang van verdere verduidelijking en harmonisatie van de investeringsopgave voordat tot een definitief besluit kan worden gekomen.

Daarnaast is door de gemeentelijke organisatie aangegeven dat een derde externe partij is gevraagd om een aanvullende kostenindicatie op te stellen. Dit traject wordt uitgevoerd door Remon. Ten tijde van het opstellen van dit document zijn de bevindingen hiervan nog niet beschikbaar en konden deze daarom niet worden meegenomen in de onderhavige analyse.

De gemeentelijke organisatie heeft daarbij aangegeven dat de verschillende kostenindicaties gezamenlijk de basis moeten vormen voor een zorgvuldig en onderbouwd besluitvormingsproces over de toekomst van De Smelte.

10. Analyse van verschillende technische inzichten

De scenarioanalyse van Antea

De scenarioanalyse van Antea Group vormt de belangrijkste technische basis onder de huidige bestuurlijke besluitvorming. Het rapport beschrijft de technische staat van de accommodatie, de verwachte investeringsbehoefte en de mogelijke toekomstscenario's voor De Smelte.

Uit de analyse komt naar voren dat diverse installaties zich aan het einde van hun technische levensduur bevinden. Met name de installaties voor waterbehandeling, luchtbehandeling en verwarming vragen volgens Antea om vervanging of ingrijpende renovatie. Daarnaast worden ook verschillende bouwkundige onderdelen benoemd die op termijn aandacht vragen.

De centrale boodschap van het rapport is dat voortzetting van de exploitatie zonder substantiële investeringen niet realistisch wordt geacht. Binnen de gehanteerde uitgangspunten leidt dit tot een aanzienlijke renovatie- en verduurzamingsopgave.

De kracht van de analyse ligt in de integrale benadering, waarbij techniek, exploitatie en toekomstscenario's in samenhang worden beschouwd. Hierdoor ontstaat een breed beeld van de opgaven waarvoor de gemeente zich gesteld ziet.

Tegelijkertijd geldt dat iedere technische analyse onvermijdelijk gebaseerd is op uitgangspunten, aannames en definities. De hoogte van de investeringsopgave wordt mede bepaald door het nagestreefde kwaliteitsniveau, de mate van risicoacceptatie en

de keuze tussen directe of gefaseerde uitvoering van maatregelen. Juist op dit punt ontstaat ruimte voor verschillende professionele interpretaties.

Een alternatieve technische benadering

Naast de scenarioanalyse van Antea is gedurende het proces een aanvullende technische visie ingebracht door Pool-Plus, een gespecialiseerd bedrijf binnen de zwembadsector.

Deze analyse vertrekt vanuit een andere benadering van dezelfde problematiek.

Waar Antea uitgaat van een integrale renovatieopgave, maakt Pool-Plus een onderscheid tussen:

- Noodzakelijke technische instandhouding
- Wettelijke verplichtingen
- Energiebesparende maatregelen
- Kwaliteitsverbeteringen
- Toekomstige uitbreidingswensen

Vanuit deze benadering wordt gesteld dat niet alle investeringen gelijktijdig hoeven te worden uitgevoerd om de exploitatie van het zwembad voort te zetten. Dit leidt tot de mogelijkheid van een gefaseerde investeringsstrategie, waarbij prioriteit wordt gegeven aan onderdelen die noodzakelijk zijn voor veiligheid, bedrijfszekerheid en wettelijke compliance.

Een dergelijke aanpak kan resulteren in een andere spreiding van investeringen in de tijd en daarmee in een andere financiële belasting voor de gemeente.

Betekenis van de verschillen

Het bestaan van verschillende technische inzichten betekent niet dat één van beide analyses onjuist is. Beide analyses beschrijven immers dezelfde accommodatie, maar benaderen de investeringsopgave vanuit een verschillend perspectief.

Daardoor gaat de discussie niet uitsluitend over de hoogte van de benodigde investering, maar ook over het gewenste kwaliteitsniveau, het tempo van verduurzaming, de acceptatie van risico's, de noodzaak van directe investeringen en de vraag welke maatregelen op termijn kunnen worden uitgevoerd.

Overeenkomsten tussen beide analyses

Opvallend is dat beide onderzoeken op hoofdlijnen tot dezelfde conclusie komen. Zowel Antea als Pool-Plus constateren dat De Smelte technisch verouderd is en dat investeringen noodzakelijk zijn om de accommodatie toekomstbestendig te houden.

Beide partijen signaleren onder andere:

- Verouderde waterbehandelingsinstallatie
- Verouderde luchtbehandeling
- Noodzakelijke verduurzamingsmaatregelen
- Bouwkundige veroudering
- Veroudering van diverse technische installaties
- Noodzaak van substantiële investeringen op termijn

Hieruit volgt dat er geen wezenlijk verschil van inzicht bestaat over de technische staat van het zwembad. De discussie richt zich daarmee niet op de vraag óf investeringen nodig zijn, maar op de omvang en de wijze van uitvoering daarvan.

Verskil in benadering

Het belangrijkste verschil tussen beide onderzoeken ligt in de gehanteerde investeringsstrategie.

Antea hanteert een integrale benadering, waarbij technische vervangingen, verduurzaming, bouwkundige verbeteringen en kwaliteitsverbeteringen als één samenhangende investeringsopgave worden beschouwd.

Pool-Plus kiest daarentegen voor een gefaseerde benadering, waarbij investeringen worden gescheiden naar:

- Noodzakelijke technische instandhouding
- Wettelijke verplichtingen
- Verduurzaming
- Esthetische verbeteringen
- Toekomstige uitbreidingen

Volgens deze benadering is het niet noodzakelijk om alle investeringen gelijktijdig uit te voeren om het zwembad veilig en verantwoord in gebruik te houden. Het verschil tussen beide analyses betreft daarmee vooral de gekozen fasering en strategie van investeren.

Vergelijking van investeringsramingen

Wanneer de afzonderlijke investeringsposten naast elkaar worden gelegd, ontstaat het volgende beeld:

<u>Onderdeel</u>	<u>Antea</u>	<u>Pool-Plus</u>
Betonherstel bassin	€ 100.000	€ 60.000
Gevelafwerking	€ 140.000	€ 90.000
Gevelkozijnen	€ 135.000	€ 110.000
Dak en lichtkoepels	€ 211.000	€ 190.000
Vloerafwerkingen	€ 220.000	€ 140.000
Wandafwerkingen	€ 180.000	€ 120.000
Plafonds	€ 60.000	€ 45.000
Beweegbare bodem	€ 200.000	€ 170.000
Sanitair	€ 15.000	€ 15.000
Wisselcabines	€ 55.000	€ 40.000

<u>Onderdeel</u>	<u>Antea</u>	<u>Pool-Plus</u>
Lockers	€ 50.000	€ 35.000
Mechanische ventilatie	€ 150.000	€ 130.000
Verlichting	€ 80.000	€ 45.000
Zwemwaterbehandeling	€ 305.000	€ 120.000
Warmtepompinstallatie	€ 333.000 – € 475.000	€ 320.000
Zonnepanelen	€ 97.000 – € 193.000	€ 110.000
Zonneboiler	€ 28.000 – € 39.000	€ 20.000
Energiemanagement	€ 25.000 – € 50.000	€ 25.000
Lage temperatuur systeem	€ 50.000 – € 100.000	€ 40.000

Op vrijwel alle onderdelen komt Pool-Plus tot lagere bedragen dan Antea. De grootste verschillen zijn zichtbaar bij zwemwaterbehandeling, vloer- en wandafwerkingen, gevelrenovatie, beweegbare bodem en verduurzamingsmaatregelen. Deze verschillen verklaren grotendeels de uiteenlopende totale investeringsramingen.

Totale investeringsopgave

Antea komt uit op een renovatieopgave van circa € 3,7 miljoen exclusief btw voor het zwembad. Daarnaast verwijst het rapport naar een eerdere energiescan waarin verduurzamingsmaatregelen voor het gehele complex zijn geraamd op circa € 2,5 miljoen exclusief btw.

Pool-Plus concludeert daarentegen dat een technisch verantwoorde renovatie en instandhouding mogelijk is binnen een totale investering van circa € 2,4 tot € 2,8 miljoen inclusief noodzakelijke verduurzaming en bouwkundige aanpassingen.

Het verschil tussen beide benaderingen bedraagt daarmee grofweg € 1 tot € 2 miljoen.

Financiële betekenis

De vergelijking laat zien dat de investeringsopgave geen absoluut gegeven is, maar mede afhankelijk van beleidsmatige keuzes en technische uitgangspunten. Verschillende professionele partijen kunnen tot verschillende investeringsniveaus komen, terwijl zij dezelfde accommodatie beoordelen.

Conclusie

Beide analyses bevestigen de noodzaak van investeringen in Zwembad De Smelte. Tegelijkertijd laten zij zien dat verschillende investeringsstrategieën mogelijk zijn. Waar Antea uitgaat van een integrale renovatiebenadering, kiest Pool-Plus voor een gefaseerde aanpak waarbij investeringen worden afgestemd op technische noodzaak en uitvoerbaarheid.

Hieruit volgt dat de financiële discussie niet uitsluitend gaat over de vraag of er geïnvesteerd moet worden, maar vooral over de wijze waarop deze investeringen worden vormgegeven.

11. Omgevingsdienst en energiemaatregelen

Wettelijke verplichtingen en de toekomst van De Smelte

Naast de technische staat van de accommodatie en de financiële vraagstukken rondom exploitatie en investeringen speelt ook wet- en regelgeving een belangrijke rol binnen de discussie over de toekomst van Zwembad De Smelte.

Voor gebouwen met een relatief hoog energieverbruik gelden wettelijke verplichtingen op het gebied van energiebesparing. Deze verplichtingen zijn bedoeld om het energiegebruik van gebouwen terug te dringen en daarmee bij te dragen aan nationale en lokale duurzaamheidsdoelstellingen.

Ook voor De Smelte geldt dat verschillende energiebesparende maatregelen zijn geïdentificeerd die op termijn uitgevoerd dienen te worden.

Deze verplichtingen staan niet los van de bredere discussie over de toekomst van de accommodatie. Integendeel, de vraag of het zwembad wordt gerenoveerd, getransformeerd of gesloten heeft directe invloed op de wijze waarop deze maatregelen worden uitgevoerd.

Stand van zaken

Uit correspondentie van de Omgevingsdienst Drenthe blijkt dat voor De Smelte nog twaalf energiebesparende maatregelen openstaan.

Deze maatregelen maken onderdeel uit van de wettelijke energiebesparingsverplichtingen die gelden voor de accommodatie.

Tegelijkertijd blijkt uit dezelfde correspondentie dat de Omgevingsdienst zich bewust is van de lopende bestuurlijke besluitvorming rondom de toekomst van het zwembad.

De dienst erkent dat de uitvoering van energiemaatregelen niet los kan worden gezien van de keuzes die de gemeente de komende periode maakt over renovatie, verduurzaming of eventuele beëindiging van de exploitatie.

Daarmee ontstaat een situatie waarin enerzijds sprake is van een wettelijke opgave, terwijl anderzijds ruimte bestaat om de uitvoering daarvan af te stemmen op toekomstige besluitvorming.

Geen zelfstandige sluitingsgrond

Binnen de publieke discussie is regelmatig verwezen naar de energiebesparingsverplichtingen als mogelijke aanleiding voor sluiting van het zwembad.

Op basis van de beschikbare correspondentie lijkt een dergelijke conclusie echter te vergaand.

De Omgevingsdienst stelt niet dat De Smelte gesloten moet worden vanwege het niet uitvoeren van energiemaatregelen. Evenmin blijkt uit de beschikbare informatie dat sprake is van een acute handhavingssituatie waarbij sluiting op korte termijn wordt geëist.

De correspondentie laat juist zien dat de Omgevingsdienst rekening houdt met de bestuurlijke besluitvorming die momenteel plaatsvindt en bereid is de uitvoering van maatregelen in dat kader te bezien.

Kansen binnen een transformatiescenario

Binnen het transformatievoorstel ontstaat bovendien een aanvullende dimensie. Verduurzaming wordt in dit scenario niet uitsluitend gezien als een wettelijke verplichting, maar ook als een kans om de exploitatie structureel te verbeteren.

Lagere energiekosten kunnen bijdragen aan:

- Lagere exploitatielasten;
- Een verbeterde financiële positie;
- Een toekomstbestendige bedrijfsvoering;
- Aansluiting bij subsidieregelingen en duurzaamheidsprogramma's.

Daarnaast sluiten investeringen in duurzaamheid aan bij bredere maatschappelijke ontwikkelingen waarin energiezuinige en klimaatbestendige accommodaties steeds belangrijker worden.

Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om verduurzaming niet alleen als kostenpost te beschouwen, maar ook als onderdeel van een bredere ontwikkelstrategie.

12. Subsidies en opbrengsten

Uit het analyseverslag van Antea Group blijkt dat Zwembad De Smelte voor een belangrijke keuze staat. Om de continuïteit van de voorziening te waarborgen zijn investeringen noodzakelijk in zowel het gebouw als de technische installaties. Tegelijkertijd biedt een renovatie de mogelijkheid om het zwembad toekomstbestendig te maken en beter aan te laten sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van inclusie, gezondheid, toegankelijkheid en sportparticipatie.

In dit kader is onderzocht op welke wijze De Smelte kan worden doorontwikkeld tot een regionaal prikkelarm en inclusief zwemcentrum. Hiermee wordt niet alleen invulling gegeven aan de groeiende vraag naar toegankelijke sport- en recreatievoorzieningen, maar ontstaat ook een onderscheidende regionale functie voor inwoners van Midden-Drenthe en omliggende gemeenten.

Het analyseverslag van Antea gaat uit van een investeringsopgave van circa € 4,5 miljoen. Een dergelijke investering heeft directe gevolgen voor de toekomstige exploitatie en de gemeentelijke kapitaallasten. Om de haalbaarheid van het plan te beoordelen is daarom een financiële doorrekening gemaakt waarin naast de investeringskosten ook rekening is gehouden met mogelijke subsidies en fondsen, energiebesparingen, optimalisatie van de bedrijfsvoering, aanvullende opbrengsten uit verhuur en horeca, en een beperkte aanpassing van tarieven.

Deze financiële onderbouwing laat zien dat de investering niet uitsluitend moet worden beoordeeld vanuit de benodigde kredietverstrekking, maar juist vanuit de structurele effecten op de exploitatie. Door de combinatie van externe financiering, lagere exploitatielasten en hogere inkomsten kan een aanzienlijk deel van de investeringslast worden gecompenseerd, waardoor een toekomstbestendige exploitatie van De Smelte binnen bereik komt.

Het onderstaande overzicht geeft een indicatie van deze financiële effecten en dient als basis voor de verdere bestuurlijke afweging over de renovatie en doorontwikkeling van Zwembad De Smelte.

Investering

Omschrijving	Bedrag
Totale investering	€ 4.500.000
Externe financiering (20%)	€ 900.000
Netto gemeentelijke investering	€ 3.600.000

Effect op kapitaallasten

Bij 20% subsidie bedraagt de verlaging:

$€ 900.000 \div € 1.350.000 \times € 82.500 = \text{circa } € 55.000 \text{ per jaar}$

Geactualiseerd exploitatievoordeel

Onderdeel	Bedrag
Lagere kapitaallasten door subsidies	€ 55.000
Energiebesparing	€ 60.000
Lagere verzekerings-/onderhoudskosten	€ 7.500
Efficiëntere personeelsinzet	€ 25.000
Verhuur ruimten	€ 20.000
Horeca-opbrengsten	€ 27.000
Hogere entree-inkomsten	€ 26.887
Hogere lesgelden	€ 36.000
Totaal structureel voordeel	€ 257.387 per jaar

Voor de realisatie van een regionaal prikkelarm en inclusief zwemcentrum wordt actief ingezet op externe financiering. Op basis van een eerste verkenning zijn subsidiemogelijkheden aanwezig binnen provinciale regelingen voor leefbaarheid en inclusie, landelijke fondsen gericht op toegankelijkheid en participatie van mensen met een beperking, sport- en gezondheidsfondsen en mogelijke bijdragen van regionale zorgpartners. Het college wordt gevraagd deze financieringsmogelijkheden maximaal te benutten, met als uitgangspunt dat minimaal 20% van de investeringskosten extern wordt gedekt.

Bij een totale investering van € 4,5 miljoen betekent dit een externe bijdrage van ongeveer € 900.000. Hierdoor wordt de netto gemeentelijke investering teruggebracht naar € 3,6 miljoen en dalen de jaarlijkse kapitaallasten naar verwachting met ongeveer € 55.000. In combinatie met energiebesparende maatregelen, efficiëntere exploitatie, verhuur van ruimten, aanvullende horeca-inkomsten en beperkte tariefaanpassingen ontstaat een structurele exploitatieverbetering van ongeveer € 257.000 per jaar.

Daarmee wordt niet alleen invulling gegeven aan de maatschappelijke opgaven rond inclusie, gezondheid en sport, maar wordt tevens gewerkt aan een financieel duurzamere exploitatie van De Smelte.

Daarnaast zorgen structurele huurders voor stabiele inkomsten die kunnen worden meegenomen in de begroting. Om dit te onderbouwen hebben wij verschillende structurele huurders benaderd, die hebben aangegeven bereid te zijn een intentieverklaring te ondertekenen.

13. Openstaande vragen voor de gemeenteraad

Een zorgvuldig besluit vraagt om verdere verduidelijking

De afgelopen periode is veel informatie verzameld over de technische staat, exploitatie, maatschappelijke functie en toekomstmogelijkheden van Zwembad De Smelte. Deze informatie biedt een belangrijke basis voor besluitvorming. Tegelijkertijd laat de analyse zien dat op enkele cruciale onderdelen nog onzekerheden bestaan.

Deze onzekerheden vormen geen belemmering om richting te kiezen, maar maken wel duidelijk dat een aantal vragen nadere beantwoording verdient voordat een definitief en onomkeerbaar besluit wordt genomen.

Vanuit het perspectief van zorgvuldig bestuur is het van belang dat de gemeenteraad niet alleen beschikt over scenario's, maar ook over voldoende inzicht in de onderliggende aannames en consequenties van die scenario's.

Financiële vragen

Op financieel gebied bestaan nog verschillende vragen die van invloed kunnen zijn op de uiteindelijke beoordeling van de scenario's.

Allereerst is nog niet volledig inzichtelijk welke exploitatiekosten specifiek aan Zwembad De Smelte kunnen worden toegerekend. Uit de beantwoording van technische vragen blijkt dat een deel van de kosten wordt verdeeld via verdeelsleutels over meerdere gemeentelijke accommodaties. Hierdoor is niet op alle onderdelen zichtbaar welke kosten rechtstreeks samenhangen met de locatie Smilde.

Daarnaast bestaat nog onduidelijkheid over de exacte omvang van de investeringsopgave. Verschillende onderzoeken noemen verschillende bedragen en benaderingen. Daarbij is nog niet volledig inzichtelijk welke investeringen direct noodzakelijk zijn en welke investeringen mogelijk gefaseerd kunnen worden uitgevoerd. Ook de financiële gevolgen van een eventuele sluiting zijn nog niet volledig uitgewerkt. Daarbij kan worden gedacht aan kosten voor sloop, sanering, bouwkundige aanpassingen en eventuele gevolgen voor omliggende voorzieningen.

Voor een integrale vergelijking van de scenario's verdient het aanbeveling deze aspecten nader te concretiseren.

Maatschappelijke vragen

Naast financiële aspecten spelen maatschappelijke effecten een belangrijke rol in de afweging over de toekomst van De Smelte.

De eventuele sluiting van een zwembad heeft gevolgen die zich niet uitsluitend laten uitdrukken in financiële termen. Daarbij rijzen vragen over de impact op zwemveiligheid,

de toegankelijkheid van zwemonderwijs en de beschikbaarheid van voorzieningen voor specifieke doelgroepen.

Daarnaast is het van belang om inzichtelijk te maken in welke mate alternatieve zwemaccommodaties de huidige functies van De Smelte daadwerkelijk kunnen overnemen. Hierbij gaat het niet alleen om de beschikbare zwemwatercapaciteit, maar ook om bereikbaarheid, reistijd, wachttijden, programmering, toegankelijkheid en de mate waarin deze voorzieningen geschikt zijn voor kwetsbare doelgroepen en gebruikers met specifieke behoeften.

Juist deze maatschappelijke effecten zijn relevant omdat zij op langere termijn invloed kunnen hebben op leefbaarheid, gezondheid, participatie en de sociale infrastructuur binnen de gemeente.

Toekomstgerichte vragen

Een derde categorie betreft de kansen die voortkomen uit maatschappelijke ontwikkelingen.

Het transformatievoorstel introduceert nieuwe functies op het gebied van gezondheid, zorg, preventie en inclusie. Hierdoor ontstaan vragen over de mate waarin deze functies kunnen bijdragen aan de toekomstbestendigheid van de accommodatie.

Belangrijke aandachtspunten zijn daarbij:

- De potentiële vraag naar zorg gerelateerde activiteiten;
- De mogelijkheden voor verhuur van ruimten;
- De rol van regionale samenwerkingspartners;
- De beschikbaarheid van subsidies en stimuleringsregelingen;
- De financiële bijdrage die nieuwe functies kunnen leveren aan de exploitatie.

Het beantwoorden van deze vragen kan bijdragen aan een realistischer beeld van de kansen en risico's van het transformatievoorstel.

14. Slotwoord

De afgelopen maanden hebben wij als werkgroep veel tijd en energie gestoken in het onderzoeken van de toekomst van Zwembad De Smelte.

Wij zijn dit traject gestart als gebruikers van het zwembad, inwoners van Smilde en leden van het Bewonersplatform. Niet als financieel deskundigen, beleidsmakers of bestuurders, maar als inwoners die zich zorgen maakten over het mogelijke verlies van een voorziening die voor velen van grote betekenis is.

Gedurende dit proces hebben wij geprobeerd om niet alleen te kijken naar wat er niet kan, maar juist naar wat er wél mogelijk is. Daarbij hebben wij gesprekken gevoerd, documenten bestudeerd, onderzoeken laten beoordelen en actief gezocht naar kansen, samenwerkingen en toekomstperspectieven.

Het resultaat dat vandaag voor u ligt is geen pleidooi voor behoud tegen elke prijs. Het is een poging om inzichtelijk te maken welke mogelijkheden er bestaan en welke maatschappelijke waarde er op het spel staat.

Wij realiseren ons dat de uiteindelijke beslissing bij u als gemeenteraad ligt. Dat is ook zoals het hoort. Tegelijkertijd hopen wij dat dit onderzoek laat zien dat de keuze voor De Smelte niet uitsluitend een financiële afweging is, maar ook een keuze over leefbaarheid, gezondheid, zwemveiligheid, participatie en de toekomst van voorzieningen binnen onze gemeente.

Wat ons gedurende dit traject misschien nog wel het meest heeft geraakt, is de betrokkenheid van inwoners en gebruikers. Vrijwilligers hebben zich gemeld, professionals hebben meegedacht, maatschappelijke organisaties hebben hun interesse uitgesproken en gebruikers hebben laten zien dat zij bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen voor de toekomst van hun zwembad.

Dat draagvlak laat zien dat De Smelte voor veel inwoners en gebruikers meer is dan een gebouw. Het is een voorziening die mensen verbindt.

Wij vragen u daarom niet om vandaag direct voor een bepaald scenario te kiezen. Wij vragen u vooral om alle scenario's, inclusief het door de werkgroep uitgewerkte transformatievoorstel, zorgvuldig, objectief en gelijkwaardig te beoordelen. Want wanneer een gemeenschap bereid is mee te denken, mee te werken en mee te bouwen aan oplossingen, verdient dat naar onze overtuiging een serieuze plaats aan tafel.

Wij danken u voor uw aandacht en zien uw vragen met belangstelling tegemoet.

Werkgroep de Smelte
Juni 2026

15. Bronnen en geraadpleegde documenten

*Uitgewerkt door Werkgroep De Smelte
Scenarioanalyse Toekomst Zwembad De Smelte
Juni 2026*

Gebruikte documenten

Voor het opstellen van dit scenario-onderzoek zijn de onderstaande documenten, presentaties, correspondentie en openbare stukken geraadpleegd.

Hoofddocumenten

1. Scenarioanalyse Zwembad De Smelte

Antea Group

24 februari 2026

Onderzoek naar de technische staat van de accommodatie, de exploitatie, het meer-jaren-onderhoud en de mogelijke toekomstscenario's voor Zwembad De Smelte.

2. Technische beoordeling Zwembad De Smelte

Pool-Plus B.V.

2026

Onafhankelijke technische beoordeling van de renovatie- en verduurzamingsopgave met aandacht voor gefaseerde investeringen en alternatieve uitvoeringsstrategieën.

Financiële en technische informatie

3. Meer-jaren Onderhoudsplan (MJOP)

Beschikbare onderhoudsinformatie zoals verwerkt in de scenarioanalyse van Antea Group.

4. Verduurzamingsonderzoek Sportcomplex De Smelte

Eerdere energiescan en verduurzamingsonderzoeken waarop binnen de scenarioanalyse wordt verwezen.

5. Correspondentie Omgevingsdienst Drenthe

Informatie over energiebesparingsmaatregelen, wettelijke verplichtingen en de relatie tussen verduurzaming en toekomstige besluitvorming.

Gemeentelijke documenten

6. Technische vragen gemeenteraad Midden-Drenthe

Schriftelijke beantwoording van technische vragen betreffende:

- Exploitatiekosten;
- Personeelsinzet;
- Onderhoud;
- Investeringen;
- Toekomstscenario's.

7. Raadsstukken gemeente Midden-Drenthe

Beschikbare openbare documenten betreffende de besluitvorming rondom Zwembad De Smelte.

Informatie vanuit de Werkgroep De Smelte

8. Verslagen werkgroepbijeenkomsten

Verslagen en aantekeningen van bijeenkomsten tussen gemeente, gebruikers en betrokken partijen.

9. Correspondentie en informatie uit het Woo-verzoek

Beschikbaar gestelde informatie verkregen via het Woo-verzoek van de Werkgroep De Smelte.

Gesprekken en verkenningen

Voor de ontwikkeling van het transformatievoorstel zijn daarnaast gesprekken gevoerd met diverse maatschappelijke en professionele organisaties.

Deze gesprekken hebben als doel gehad om de haalbaarheid van aanvullende functies binnen De Smelte te onderzoeken.

Onder andere:

- Fysiotherapie Midden-Drenthe
- Wilhelmina Ziekenhuis Assen (WZA)
- Organisaties binnen de geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Maatschappelijke organisaties
- Commerciële partijen (lopende verkenningen)

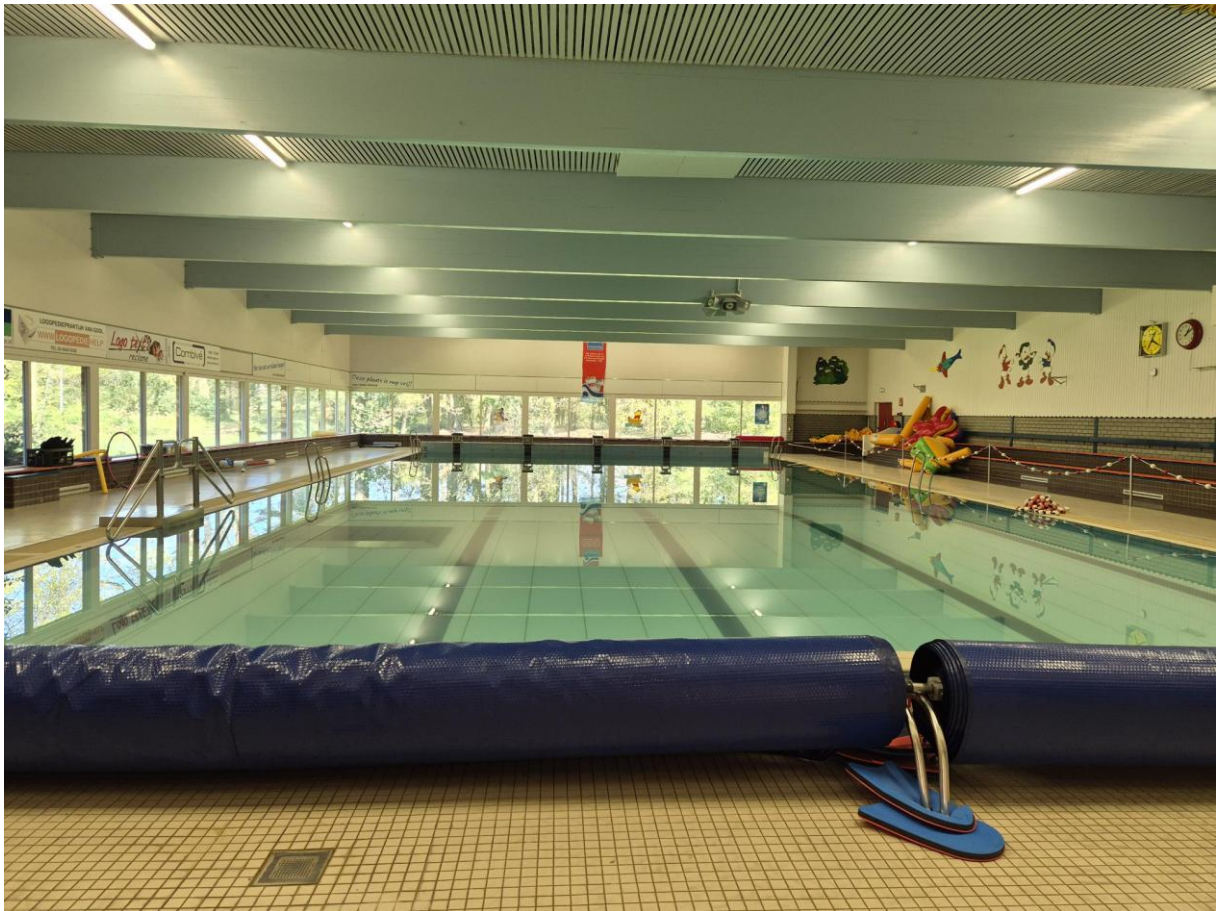
Verantwoording

Dit rapport is opgesteld op basis van de op het moment van schrijven beschikbare informatie.

De Werkgroep De Smelte heeft zich ingespannen om de beschikbare gegevens zo zorgvuldig mogelijk te analyseren en te interpreteren. Waar gegevens niet beschikbaar waren of waar verschillende bronnen tot afwijkende conclusies kwamen, is dit expliciet benoemd in het rapport.

Het onderzoek heeft als doel de gemeenteraad van Midden-Drenthe inzicht te bieden in de verschillende toekomstscenario's voor Zwembad De Smelte en de maatschappelijke, technische en financiële gevolgen die daarmee samenhangen.

Werkgroep De Smelte
Smilde, juni 2026

"De toekomst van De Smelte gaat niet alleen over een zwembad, maar over de vraag welke maatschappelijke voorzieningen wij als gemeenschap belangrijk vinden voor de generaties van vandaag én morgen."